

Милован Марчетић

РАДОЗНАЛОСТИ

ПИСМО СИНУ РАЗМЕТНОМ

Иако и данас брезе наше ливадске шумором својим за тобом тугују, и петао с крова гласом прејаким твојим нас именом пред зору пробуди и сви те, с нама и дим наткровни, жељно све ове године чекамо, немој ни сада, сине наш разметни, да нам се враћаш, у дом наш долазиш.

Наш ти је савет, не само због тебе, да тамо где си даље останеш, није још увек тренутак погодан, за један тако стресан догађај. Не знамо да ли би на нас навикао, да л' бисмо и ми тебе познали, и ако те очи наше препознају, да ли би срца наша се сетила, дом у којем си рођен да ли би врата твом кораку и теби отворио.

Коначно, толико прошло је времена да није сигурно, сине наш разметни, у кући да ли би икога нашао, оној коју си онда напустио, оној из које те плачући гледасмо

како одлазиш не осврћући се,
срца претврдог, за нас не хајући,
јер нисмо уопште више сигурни
да ли смо живи, сине наш далеки.

УКИДАЊЕ ВАСИОНЕ

Једном затворенику

Превелико је небо
и превише је на њему звезда
да бисмо дозволити
да их сваке ноћи гледаш.

Својим неискупљивим грехом
тек ниси заслужио
милијарду пута веће
међузвездано пространство.

Преширока је то ширина
да бисмо дозволили
да ти буде двориште,
по њој свој поглед да шеташ.

Било би то и непоштовање бон-тона
наше престижне установе.

Зато ћемо прозоре зазидати,
васиону укинути,
па у белини зида
своје небо и звезде
колико ти је воља замишљај.

НИЈЕ ТИ СМРТ НАЈВЕЋИ НЕПРИЈАТЕЉ

Како пролази време све чешће те она
на себе подсећа, као да жели да ти
умањи баналност живота,
да ти поручи да можеш
увек на њу да рачунаш.

Упозорава те да је не заборавиш,
па залуд од ње поглед и мисли одвраћаш –
као у хорор филму одабрала је
одраз твог лица у огледалу
да те кроз њега посматра.

Као да таквим својим присуством
хоће да ти каже:
„Знај да би било много теже
кад бих пред тебе стала без најаве,
кад би ме срео као неку странкињу.
Ипак, мислим да је за тебе боље
да наши сусрети
што дуже остану међу нама.”

Шта ти остаје него да је прихватиш
као свога најстаријег укућанина,
сустанара свога дома и тела,
као зачин своје узавреле свести,
многих твојих сећања, вероватно и заборав.

И зато је из огледала не терај.
Временом ће те уверити
да ти она није највећи непријатељ.

БЕЗИМЕНО ДЕТЕ ТУМАЧИ СВОЈ САН

Киша је падала само у нашој улици,
а над овом с којом се
наша улица укршта
небо је било ведро, сијало је сунце.

Кући сам се враћало,
нашло сам се пред раскршћем,
у кишну улицу нисам могло да уђем.

У сну ми није било дозвољено да покиснем,
чекало сам да киша престане,
па ми је онда неко (не знам ко)
рекао да је протицање времена
зауостављено, да је неизвесно
да ћу то што чекам и дочекати.

Питало сам се под том ведрином:
Ако је проток времена заустављен
да ли ја онда уопште нешто чекам?
Да ли ће киша у другој улици
икада престати да пада?

И зашто сам само дете?
Где ми је име нестало?

Стајало сам ту тако –
не сећајући се свога имена,
не знајући да ли сам га икада имало,
без ичега што би ми показивало
шта сам некада било.

Можда киша никада не пада
на безимену децу.

Можда је време стало због тога
што сам своје име заборавило.

Ако га се сетим време ће се покренути,
ући ћу у своју улицу,
моћи ћу да киснем,
сетићу се шта сам раније било.

РАДОЗНАЛОСТИ

Као што понекад две руке
похрле једна другој,
то учине и две радозналости,
ти унутрашњи просјаји два срца
када их изненадни нервни потицаји
натерају да у истом часу брже закуцају.

Погледи им се већ издалека прожму
и мада најчешће једна до друге
не успеју да стигну, нити ће бити
именом радозналости назване,
не могу оне више
једна за другу да нестану.

И зато још једном кажем да није добро
када се пахуљице снега пребрзо истопе,
да треба да сачувамо
и једва видљив траг светлости,
да радозналости морају
да заувек остану детињасте,
од дашка ветра наивније.

ЗАХВАЛНОСТ СВЕТУ

Ви, све руке спаса,
сламке избављења:
звоно будилника,
ласто што се у једном минути
осам пута огласиш,
први јутарњи призору,
прва звучна вибрацијо,
чашо воде прва,
прво данашње лице човеково,
његова прва речи!

Хвала вам што сте ми још једном
тако одлучно кренули у сусрет,
што вас и овог јутра
чујем, видим, осећам.

ГОВОРИ МОНАХ У МИЛЕШЕВИ

Некад је ово била кошница:
триста и више на̄с
само у овом манастиру,
у овим само конацима!

Гуркали смо се на молитвама,
једни другима у вратове дували.

Нас двеста у дворишту се молило
јер места у манастиру више није било.

А сада нас је само тројица,
три пчеле у целој крошњи липиној,
мање него што је звона и купола
на овом манастиру невеликом.